

Més sobre el règim dels verbs

Dèiem ahir que l'ús —la pràctica de l'idioma— determina en la majoria dels casos el règim dels verbs, és a dir, amb quins complements es pot construir cada un d'ells. Però, és clar, tal com també indicàvem, aquesta majoria no priva l'existència de nombrosos casos especials o poc segurs, en què és lògic que es produeixin certes vacil·lacions, les quals, naturalment, s'han de resoldre amb l'ajuda del material de consulta adequat, com la gramàtica i el diccionari.

Pot ésser útil, a fi de fer veure aquesta diversitat de possibilitats que ofereix el règim dels verbs així com els paranyes que sol presentar, d'examinar com es construeixen els verbs de comunicació, els quals és lògic que exigeixen dos complements d'objecte, un de designació personal —la persona a qui es comunica alguna cosa— i un altre que designa la cosa comunicada.

La construcció més normal, amb els verbs de comunicació, és que es disegni amb un complement directe o acusatiu —que s'introdueix sense cap preposició— la cosa comunicada i amb un complement indirecte o datiu —que s'introdueix amb la preposició *a*— la persona a qui es comunica aquella cosa. És el que s'esdevé amb el més normal dels verbs de comunicació, dir: *Han dit la notícia a tothom, Digueu les condicions al secretari*. Anàlogament, amb verbs com *comunicar, explicar, exposar*, etc.: *Comuniqueu la notícia als*

interessats, Expliqueu el problema a la infermera, Exposarem el cas a qui sigui.

Hi ha, però, d'altres verbs del mateix camp de significació que es construeixen diferent, com *assabentar* o *informar*, que exigeixen un complement directe de designació personal, amb què la cosa comunicada és representada per un complement preposicional, introduït per la preposició *de*: *Hem assabentat el president de les dificultats del problema, Informeu l'alcalde de la situació*. Com és ben sabut, els complements directe i indirecte tenen una pronominalització diferent. Així, pronomilitzant el complement de designació personal en construccions amb *explicar* i *informar*, per exemple, tenim *Li vaig explicar el problema i El vaig informar del problema*.

Finalment, no manquen els verbs que es poden construir, indistintament, de totes dues maneres, és a dir, alhora com *explicar* i com *informar*, com és ara, per exemple, *advertir*. Efectivament, *advertir* admet un datiu i un acusatiu (designant la cosa comunicada) o bé un acusatiu (de designació personal) i un complement introduït per la preposició *de*, és a dir, *Li vaig advertir el perill i El vaig advertir del perill*. No és gens estrany, per tant, i tornant al punt d'on hem partit, que aquesta diversitat de possibilitats origini alguna vacil·lació que, repetim, cal intentar de resoldre amb la consulta del diccionari.

Albert Jané